

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeberg 4 - 1000 BRUSSEL

Brussel, 3 juli 2017

Uw brief van: 19 mei 2017

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: 49.141/I/PN

[...]

[...]

Betreft : vrijstellingen tussen militaire taalcertificaten en taalcertificaten inzake bestuurszaken

Mevrouw de Afgevaardigde Bestuurder,

In zitting van 30 juni 2017 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, in verenigde afdelingen, uw vraag om advies met betrekking tot de toepassing en de strekking van bijlage 14 bij het koninklijk besluit van 30 maart 2001 “tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten” (RPPol).

Meer specifiek stelde u de volgende vragen (vertaling):

- 1) Is de VCT bevoegd om te bepalen welke interpretatie moet worden gegeven aan deze bijlage 14, aangezien deze betrekking heeft op de toepassing van de SWT van 1966?
- 2) Is deze bijlage 14 in verband met vrijstellingen nog steeds van toepassing?
- 3) Zijn de vrijstellingen van toepassing vanaf een bepaalde datum (bijvoorbeeld de publicatie van het besluit van 2001) of betreft het een toepassing met terugwerkende kracht?
- 4) Zijn deze vrijstellingen enkel geldig voor een loopbaan bij de geïntegreerde politie (lokale en federale politie) of vormen zij een algemene wettelijke basis en moet de toepassing ervan op de politie beschouwd worden als een concreet voorbeeld van een algemeen beginsel?

*

* *

1 Context

Als openbare diensten van de Staat en van de gemeenten vallen de lokale en federale politie onder het toepassingsgebied van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT) (artikel 1, § 1, 1° SWT).

De taalkennis in hoofde van de personeelsleden van de lokale en federale politie moet voldoen aan de eisen gesteld door de SWT. Deze personeelsleden moeten hun taalkennis bewijzen aan hand van de taalexamens zoals omschreven in het koninklijk besluit van 8 maart 2001 “tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken samengevat op 18 juli 1966”.

Voor de politiehervorming van 1998 waren de personeelsleden van de Rijkswacht zowel onderworpen aan de taalregeling van de wet van 30 juli 1938 “betreffende het gebruik der talen bij het leger” als die van de SWT. Aangezien deze personeelsleden als gevolg van de politiehervorming overgingen naar de kaders van de lokale en federale politie (artikel 235 en 241 van de wet van 7 december 1998 “tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus), zijn deze personeelsleden uitsluitend onderworpen aan de taalregeling van de SWT.

In artikel 19 van de wet van 27 december 2000 “houdende diverse bepalingen met betrekking tot de rechtspositie van het personeel van de politiediensten” heeft de wetgever de volgende opdracht gegeven aan de Koning:

“Voor de leden van het operationeel en van het administratief en logistiek korps van de rijkswacht bepaalt de Koning, bij wijze van overgangsrecht, de gelijkwaardigheid tussen de taalkennis waarvan zij doen blijken op grond van de wet van 30 juli 1938 betreffende het gebruik der talen bij het leger en de taalkennis bedoeld in het koninklijk besluit van 18 juli 1966 houdende coördinatie van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken.”

De Koning heeft deze opdracht uitgevoerd doorheen artikel XII.VII.28 RPPol. Dit artikel bepaalt het volgende:

“Ten aanzien van de leden van het operationeel korps van de rijkswacht, de overgeplaatste militairen en de militairen van het administratief en logistiek korps van de rijkswacht op wie het statuut bedoeld in de artikelen 236, eerste lid, en 242, eerste lid, van de wet van toepassing is en die overgaan naar de federale of de lokale politie, worden de gelijkwaardigheid tussen de niveaus van de taalkennis bedoeld in de wet van 30 juli 1938 betreffende het gebruik der talen bij het leger en die bedoeld in het koninklijk besluit van 18 juli 1966 houdende coördinatie van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken bepaald in bijlage 14.”

Bijlage 14 bij het RPPol bevat een tabel waarin de gelijkwaardigheden tussen de niveaus van de taalkennis, bedoeld in deze beide wetten, worden vastgesteld.

Deze overgangsbepalingen werden door artikel 131 van de programmawet van 30 december 2001 bekrachtigd.

2 Bevoegdheid van de VCT

De VCT is belast met het toezicht op de toepassing van de SWT en van diens uitvoeringsbesluiten, zoals het eerder vermelde koninklijk besluit van 8 maart 2001.

Het oorspronkelijk artikel 16 van laatsvermeld koninklijk besluit bepaalde het volgende:

“Met uitzondering van het examen bedoeld in artikel 7 van dit besluit, wordt de kandidaat die geslaagd is voor een taalproef over de geschreven of mondelinge kennis georganiseerd voor functies of betrekkingen die ingedeeld zijn in een bepaald niveau, vrijgesteld van deze taalproef bij latere deelname aan een taalproef georganiseerd voor

hetzelfde of een lager niveau indien de graad van kennis minstens gelijkwaardig en het programma identiek is.”

Dit artikel werd gewijzigd door artikel 12 van het koninklijk besluit van 12 juli 2009 “tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 maart 2001 tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken samengevat op 18 juli 1966”.

Vanaf de inwerkingtreding van dit artikel, bepaalt artikel 16 van voormeld koninklijk besluit van 8 maart 2001 het volgende:

“De kandidaat die geslaagd is voor een proef van een taalexamen wordt vrijgesteld, bij elke latere deelneming aan een taalexamen, van een proef betreffende hetzelfde kennisniveau of een lager kennisniveau.”

De vroegere personeelsleden van de Rijkswacht kunnen door middel van bijlage 14 bij het RPPol aantonen dat de taalkennis waarvan ze hebben doen blijken op grond van de wet van 30 juli 1938 “betreffende het gebruik der talen bij het leger”, van hetzelfde niveau is als de taalkennis die ze nu moeten aantonen op grond van de SWT. Deze gelijkwaardigheid leidt tot een vrijstelling voor een bepaalde proef van een taalexamen die normaal is vereist op grond van het eerder vermelde koninklijk besluit van 8 maart 2001.

De VCT is bevoegd met het toezicht op de toepassing van de bijlage 14 bij RPPol voor zover deze bijlage wordt gebruikt om een vrijstelling te verkrijgen op grond van artikel 16 van het eerder vermelde koninklijk besluit van 8 maart 2001.

3 Personeel toepassingsgebied van bijlage 14 bij RPPol

Artikel XII.VII.28 RPPol bepaalt dat de bijlage 14 bij RPPol geldt ten aanzien van “de leden van het operationeel korps van de rijkswacht, de overgeplaatste militairen en de militairen van het administratief en logistiek korps van de rijkswacht op wie het statuut bedoeld in de artikelen 236, eerste lid, en 242, eerste lid, van de wet van toepassing is en die overgaan naar de federale of de lokale politie”.

Artikel 236, eerste lid, en artikel 242, eerste lid, van de wet van 7 december 1998 “tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus” verwijzen naar de personeelsleden die vermeld zijn in de artikelen 235 en 242 van dezelfde wet.

Deze artikelen bepalen het volgende:

“Art. 235. De leden van de gemeentelijke politiekorpsen, met inbegrip van de hulpagenten van politie alsook de leden van het operationeel kader van de federale politie in dienst bij de territoriale brigades en die worden aangewezen door de Koning overeenkomstig de bepalingen en nadere regels, vastgesteld bij een in Ministerraad overlegd besluit, gaan over naar het operationeel kader van de lokale politie.

De leden van het administratief en logistiek kader van de gemeentelijke politiekorpsen gaan over naar het administratief en logistiek kader van de lokale politie.

Het niet politieel gemeentelijk personeel in dienst bij de gemeentelijke politiekorpsen kunnen overgaan naar het administratief en logistiek kader van de lokale politie.

De militairen, overgeplaatste militairen en burgers die deel uitmaken van het administratief en logistiek kader van de federale politie, en het burgerlijk hulppersoneel van de federale politie die in dienst zijn bij de territoriale brigades en die worden aangewezen door de minister van Binnenlandse Zaken gaan over naar het administratief en logistiek kader van de lokale politie.”

“Art. 241. Onverminderd artikel 235, gaan de leden van het operationeel korps en van de categorie bijzonder politiepersoneel van de rijkswacht en de gerechtelijke officieren en agenten van de gerechtelijke politie bij de parketten over naar het operationeel kader van de federale politie.

Onverminderd artikel 235, gaan de militairen, overgeplaatste militairen en burgers die deel uitmaken van het administratief en logistiek korps van de rijkswacht, het burgerlijk hulppersoneel van de rijkswacht, het hulppersoneel van de gerechtelijke politie bij de parketten en het contractueel personeel van de algemene politiesteundienst over naar het administratief en logistiek kader van de federale politie.

De personeelsleden van het Ministerie van Justitie, aangewezen door de Minister van Justitie, gaan over naar het administratief en logistiek kader van de federale politie en dit naar rata van de capaciteit die in dat Ministerie wordt besteed aan het beheer en de werking van de gewezen gerechtelijke politie bij de parketten.

De personeelsleden van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, aangewezen door de Minister van Binnenlandse Zaken, gaan over naar het administratief en logistiek kader van de federale politie.

De personeelsleden werkzaam in de algemene politiesteundienst, die geen lid zijn van een politiedienst en die worden aangewezen door, naar gelang van het geval, de Minister van Binnenlandse Zaken of de minister van Justitie, gaan over naar het administratief en logistiek kader van de federale politie.”

Uit de letterlijke lezing van artikel XII.VII.28 RPPol leidt de VCT af dat het personeel toepassingsgebied van bijlage 14 bij het RPPol zich beperkt tot de opgesomde personeelsleden van de Rijkswacht die zijn overgegaan naar de lokale en federale politie ten gevolge van de politiehervorming.

4 Temporeel toepassingsgebied van bijlage 14

Artikel 19 van de wet van 27 december 2000 “houdende diverse bepalingen met betrekking tot de rechtspositie van het personeel van de politiediensten”, artikel XII.VII.28 RPPol, bijlage 14 bij het RPPol en artikel 16 van het eerder vermelde koninklijk besluit van 8 maart 2001 zijn inwerking getreden op 1 april 2001 (artikel 56 van de wet van 27 december 2000 “houdende diverse bepalingen met betrekking tot de rechtspositie van het personeel van de politiediensten”; artikel XIII.II.I RPPol; artikel 24 van het eerder vermelde koninklijk besluit van 8 maart 2001).

De bekrachtiging van artikel XII.VII.28 RPPol en bijlage 14 bij het RPPol. had, met terugwerkende kracht, uitwerking op 1 april 2001 (artikel 168 van de programmawet van 30 december 2001).

In zijn arrest nr. 219.336 van 14 mei 2012 heeft de Raad van State geoordeeld dat artikel XII.VII.28 RPPol en bijlage 14 bij het RPPol overgangsbepalingen zijn waarvan de uitwerking niet in de tijd werd beperkt.

5 Algemeen principe?

Tot slot vroeg u of bijlage 14 bij RPPol een algemeen rechtsbeginsel tot leven roept dat ook van toepassing is buiten het kader van de politiediensten?

In uw brief geeft u de volgende argumentatie (vertaling):

“Deze regels als algemeen beginsel beschouwen, lijkt meer op één lijn te liggen met het beginsel voor gelijke behandeling tussen kandidaten die de administratie moet waarborgen. Overigens lijkt het erop dat de titel zelf van de bijlage, namelijk “Gelijkwaardigheden tussen de niveaus van taalkennis bedoeld in de wet van 30 juli 1938 betreffende het gebruik der talen bij het leger en die bedoeld in het koninklijk besluit van 18 juli 1966 houdende coördinatie van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken” op een algemeen karakter wijst en geen enkele beperking inhoudt.”

Bijlage 14 bij het RPPol vindt zijn rechtsgrond in artikel 19 van de wet van 27 december 2000 “houdende diverse bepalingen met betrekking tot de rechtspositie van het personeel van de politiediensten” en in artikel XII.VII.28 RPPol. Deze artikelen bepalen letterlijk dat de gelijkwaardigheidstabel in bijlage 14 enkel geldt ten aanzien van de personeelsleden van de Rijkswacht die overgaan naar de lokale en federale politie.

Contextueel situeren de betrokken artikelen zich in de overgangsbepalingen van de regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten. Er zijn geen enkele indicaties van de wetgever of de Koning dat bijlage 14 van toepassing zou zijn buiten de context van de regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten.

In zijn rechtspraak geeft de Raad van State aan dat artikel XII.VII.28 en bijlage 14 RPPol de gelijkwaardigheden tussen de niveaus van de taalkennis bedoeld in de wet van 30 juli 1938 en die bedoeld in de SWT, regelen ten voordele van de leden van de Rijkswacht die overgaan naar de lokale en federale politie.

Een afwijking van een regel die in de algemene lijn ligt van de SWT, moet in beperkende zin worden uitgelegd (R.v.St. 16 september 1969, nr. 13.685; R.v.St. 13 januari 1970, nr. 13.894). Normaal moet iedereen aantonen aan hand van een taalexamen dat hij of zij de vereiste taalkennis bezit. Daarom moeten regels waarin personen worden vrijgesteld van een taalexamen vereist door de SWT en diens uitvoeringsbesluiten in beperkende zin worden geïnterpreteerd. Bijlage 14 zal daarom strikt moeten worden geïnterpreteerd en zal zonder enige wettelijke grondslag niet zomaar een algemeen geldend karakter kunnen krijgen.

Omwille van vorige elementen stelt de VCT vast dat enkel leden van de Rijkswacht die overgaan naar de lokale en federale politie, aan hand van bijlage 14 bij het RPPol kunnen aantonen dat zij voldoen aan de taalkennis vereist door de SWT.

De VCT is niet bevoegd om te oordelen of een wettelijke regeling al dan niet strijdig is met het gelijkheidsbeginsel.

6 Advies

De VCT is bevoegd met de toezicht op de toepassing van de bijlage 14 bij het RPPol voor zover dat deze bijlage wordt gebruikt om een vrijstelling te verkrijgen op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 8 maart 2001 “tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken samengevat op 18 juli 1966”.

Uit de letterlijke lezing van artikel XII.VII.28 RPPol leidt de VCT af dat het personeel toepassingsgebied van bijlage 14 bij het RPPol zich beperkt tot de personeelsleden van de Rijkswacht die zijn overgegaan naar de lokale en federale politie ten gevolge van de politiehervorming.

Bijlage 14 bij het RPPol heeft kracht van wet sinds 1 april 2001.

Enkel leden van de Rijkswacht die overgaan naar de lokale en federale politie kunnen aantonen aan hand van bijlage 14 bij het RPPol dat zij voldoen aan de taalkennis vereist door de SWT.

De VCT is niet bevoegd om te oordelen of een wettelijke regeling al dan niet strijdig is met het gelijkheidsbeginsel.

Met bijzondere hoogachting,

De Voorzitter,

[...]